

CULTURA POPORULUI

„LUMINEAZA-TE ŞI VEI FI: VOIEŞTE ŞI VEI PUTEA”
C. A. ROSETTI.

PREȚUL ABONAMENTELOR PE AN:
Pentru învățători, preoți, studenți și sâteni 200 Lei
„autoritățile sâtenilor” 300 „
institutiile particulare și de stat. 400 „
Iar dela 500 de lei în sus, pentru sprijinitorii acestei foi.

Director:
Generalul NICOLAE PETALA

REDACȚIA, STR. REGALA Nr. 16.

BUGUREȘTI, 7 APRILIE 1929

ADMINISTRAȚIA STR. REGALA Nr. 16

ANUL IX, Nr. 273.
Apare în fiecare Duminică

MULȚIME ȘI PUTERE

1. Vai de cei puțini. 2. «Unde-i unul nu-i putere». 3. Dacă Francezii ar fi mai mulți! 4. Sporul Romînilor. 5. Primejdia trimiterii lucrătorilor peste graniță. 6. Români de peste graniță.

1. In viața popoarelor de azi, se caută fel de fel de mijloace pentru apărarea lor de primejdii neașteptate. Dar nu toate mijloacele sunt văzute în ade-vărata tărie a lor. De oarece oamenii prind mai ușor ceia ce se poate cuprinde cu simțurile, iar mai greu ceia ce se descoperă mintea, ei se simt mânâți mai întâi către mijloacele materiale: să ai oștere, să ai înmărunțuri, să ai arme, să ai chipuri de miș-care grabnică, hrână îndestulată și altele ca acestea. Afară de acestea însă, mai sunt mij-loacele sufletești, adică hărnicia, cumpătarea, cugetul despre ce ești tu, ce înseamnă și ce ești dat-or. Omul cu cuget viu își apără mai bine ființa lui, își găsește mai ușor căile, prin care iese din încurcătură, și înțelege mai iute primejdiile care i se pot ivi. Apoi, fiind harnic și cum-pătat, are și mijloace mai multe, fiindcă e mai puțin risipitor. Și încă nu sunt acestea toate mij-loacele. Mai este unul, care e foarte nevătat în seamă, care este un mare zid de apărare, dar e cu totul desprețuit.

Care să fie acest mijloc?
Este: să fim mulți. Cu cât suntem mai mulți, cu atât pu-tem fi întrecuți mai greu.
De oarece viața între popoa-rele de azi este croită pe între-cere între unele și altele și este mai sus poporul cu mai multă învățatură, cu mai multă rându-ială în viață, mai ferit de beție și de alte boale,— de asemenea și poporul mai numeros este mai puțin primejduit pe viitor decât cel mărunț.
De ar fi Ungurii azi încă pe câți sunt, ce grai ar ținea și ce înută țanțoasă ar avea! Sunt po-poare care clocotesc de mânie și de poftă, dar n'au ce face, fiindcă n'au multe milioane cu ele.

Când a fost cu incheierea tra-tatelor de pace, în urma răsboi-ului popoarelor, popoarele mari îndată și-au croit pentru ele o treaptă deosebită, iar pe popoa-rele mai puțin numeroase le-au pus mai puțin jos și le-au numit «popoare cu nevoi mărginite». Deci și-au croit pentru ele drep-tul de a lua ce poșteau, iar ce-lor mici le lăsuau numai ce se învoiau ele să lase. Cei mici trebuiau să se supue, pentrucă, dacă Romanilor li s'a putut spune de regele Galilor «Vai de cei înfrânți!» tot așa se poate spune oricând: «Vai de cei puțini!»

2. E adevărat că omul, luat în parte, se poate dezvoltă cât de mult și să ajungă la o mare înflorire. Poți vedea un om care să ajungă ca un luceafăr în sâ-nul unui neam și să zică: «Ce minune de om! ce strălucire!»
Cu toate acestea, când vorbim de un popor, nu putem privi nu-mai pe cei câțiva străluciți din sânul lui, ci trebuie să ne biziim pe faptul ca să fim mulți, fiindcă cei puțini mai greu își capătă dreptul lor. Dacă pe de o parte ne putem întări unul cite unul și să ne lăudăm cu marii bărbați pe care-i avem, pe de altă parte, nu trebuie să scăpăm din vedere că rîndurile noastre trebuie să fie dese. Cu cit mai mulți, cu atât mai bine. Aceasta este o cheazăsie care înseamnă o mare întărire de viitor.

3. Ehl dacă vrednicul popor francez ar fi mai mult milioane decât are acum! Cu toată vrednicia lui, cite primejdii nu-l amenință! Chiar fără să mai fie primejdie de război pe viitor și tot ești în primejdie, cînd po-poarele din jur se înmulțesc mai iute ca tine. Și se petrece aceasta cu Nemții și Italianii. Azi Italianii au ajuns la acelaș număr de mi-lioane cași Francezii, fiind mulți ei încep să fie mai pofticioși și mai dirji.

Noi avem o părere veche, că dacă Francezii ar fi fost 60 de milioane în 1914, nu mai puțin de 40, citi erau,— războiul po-poarelor nu se făcea. Nemții s'ar fi temut să se arunce asupra unui popor mai tot așa de mare ca al lor. Dar așa, îi socoteau pe Franceji mai slabi, fiindcă, pe lingă toate, erau și cu aproape 30 de milioane mai puțini: 67 de milioane de Nemți față de 38 la Franceji.

Pentru Franceji, pe lingă toate înaltele lor însușiri, nu poate fi mai bună apărare pe viitor decât să se înmulțescă. Să ajungă 60 de milioane, să sporească în mă-sura Italianilor și va fi bine și pentru ei și pentru lume.

Neorocire însă! Ia ei bîntue împușinarea voită a nașterilor. Nu se nasc destui copii, fiindcă nu sunt lăsați să se nască. Aceasta însă e moartea popoarelor. *Mussolini*, care-și da seama ce va să zică a avea un popor numeros, a tradus în italienește cartea lui *Rickard Korher*, care spunea că «împușinarea nașterilor e moartea popoarelor», adică: trebuie să fim mulți, în mijlocul altora care se înmulțesc și ne pot întrece.

4. S'ar zice că chestiunea a-ceasta nu privește poporul româ-nesc. Și cu toate acestea ne pri-vește. Trebuie să fim mulți și lață de cei ce ne înconjoară, dar și față de minoritățile naționale din sînul granițelor noastre. Dacă noi stăm pe loc sau scădem, iar ceilalți se înmulțesc, starea no-astră se înrăutățește.

E adevărat că ne mîngiim cu nașterile multe care sunt în sînul nostru, dar totuși știm că aceasta nu e tot una cu sporul, fiindcă foarte mulți copii mor de vreme, din reaua îngrijire, iar apoi alții nu se nasc nici la noi. La con-grese medicale, s'a spus că peste 100.000 de copii sunt impedecați de a se naște prin avorturi, deci avem 100.000 de Romîni lipsă la apel.

Iată mare primejdie! scădem cînd trebuie să sporim!

5. Mai mare ciudățenie ca toate este însă că, după ce trebuie să fim strînși la un loc și să indesim rîndurile noastre, a putut răsări în mijloc, părărea, în lunile acestea din urmă, și a ajuns și în discuțiile din Sfatul Țării, că ar fi bine să trimetăm Romîni de ai noștri fără de lucru aci, să lucreze peste graniță!

Dar aceasta înseamnă să perzi pe foarte mulți din ei. Mai cu seamă cei tineri, deci cei mai vînjoși, prind legături de aiurea și rămîn acolo. Noi înșine am înfîlțit foști prizonieri care nu s'au mai întors. Și-au făcut stare prin alte țări și s'au simțit bine acolo. Așa am înfîlțit pe unul cu numele *Oprea* în Strassburg în 1921, care se făcuse negustor de bice. Făceam haz de el cum vorbea dialectul alsacian.

Deci să nu ne rărim cu niciun preț că nu avem Romîni de pierdut.

6. Ba mai avem altceva de făcut: să întărim birul românesc, adică al Romînilor care se află dincolo de hotarele noastre, căci și aceștia ne sunt o apărare. E mare lucru ca, între vrăjmașii de peste graniță, să ai și prietenii. Aceștia sunt Romîni pe care-i a v e m pretutindenea. Deci să grijim de ei. Am pierdut destul, după cum se poate citi în revista «*Graul Românesc*» (ianuarie 1929). Să grijim de cei rămași în Bulgaria, Serbia, Ungaria, Ce-hoslovacia, Polonia, Rusia. Să-i facem să învețe carte românească și să se simtă Romîni, fiindcă, în întrecerea dintre popoare se luptă și cu mulțimea. Cei mulți pier mai greu decât cei puțini. Ce bine a spus înțeleptul Solomon în cartea Pildelor lui: «Mărirea împărătilui este în popor mult; iar în po-porul puțin este pierderea celui puternic» (Pilde, 4,29).

Arhim. SCRIBAN

Cuvânt Regesc de Sărbători

De Sfintele Sărbători ale Paștelui, îmi închin gândul către țară și către Acel care cu dragoste ne mărginise, alături de ostașii Sici a înfăptuit întrăgirea neamului Maria

Departate de țară în preajma Paștilor, M. S. Regina Maria, era cu sufletul său cald tot între noi. Căci iată, în aceste zile sfinte am avut fericita onoare de a primi dela M. Sa, ca o mamă bună a poporului nostru căteva rînduri mărturisind via Sa dragoste pentru poporul românesc.

Ce rău ne-a părut însă că aveam numărul de Paști gata tipărit și nu am putut da chiar în acel număr, via mărturisire a M.

Sale pentru poporul românesc. Dar ce are a face, nu este mărturisirea scumpă pen-tro noi în orice vreme? Nu ne este ori cînd mîngiere, cînd știm că aceasta ne vine de la: Mama fraților noștri jertfii în război? De aceia noi, prin glasul acestui ziar, căruia i-au fost încredințate regalele rînduri, ca să fie împăr-tășite întregului popor românesc, le primim cu adinea închinăciune și cu mare bucurie, le

dăm în știrea întregii obști romînești. Iar Înaltei noastre Regine, cu adinc respect, în depărtările în care po-posește acuma îi trimitem prinosul nostru de recunoștință și-I urăm să păsească îna-poi sănătoasă, spre țara Sa din Răsărit, în mijlocul Poporului Românesc, care tot-deauna O simte ca mama sa și fierbinte o dorește să fie nelip-sită din mijlocul său.

„CULTURA POPORULUI”

HRISTOS A INVIAT!

Ziua învierii! Să ne luminăm! Și unul pe altul să ne îmbrățișăm! Să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi! Să iertăm toate pentru Inviere!...

Așa răsună „— cântarea de înfrățire, cântarea păcii, cântarea de bucurie mântuitoare din noaptea învierii, Domnului. Este trambita de mîntuire, ce trezește pe cei ce zac în întuneric și în umbra morții.

Când a venit plînzarea vremii, din cerul mîntuitor dela Tatăl cereșc s'a auzit glasul: «Acesta este Fiul meu cel iubit... pe acesta să l'ascultați!» (Matei 17, 5). Și iată, un om ca toți oamenii începe să grăiască tuturor:

«Eu sunt lumina lumii!» (Ioan 8, 12). Într'adevăr, din viața Lui, din vorba Lui, din ființa Lui, pleacă raze de lumină. Nici mînie, nici ură, nici viclenie, nici minciună, nici înșelătorie, nici prefăcătorie... nimic, nimic din cele ale întunecului sălășluite în ceilalți oameni, nu s'a văzut la El.

«El orbilor le da lumină, Și mușilor le dă cuvânt, Pe cei infirmi îi întărește, Pe morții îi scoală din mormânt.» (Vlăhuță)

Lumina strălucitoare era viața Lui în mijlocul întunericului în care lumea orbăceia,

Era cu adevărat Fiul lui Dum-nezeu, întrupat în omul Iisus Hristos. Lumina Lui puternică, pătrunzând în sufletele omenești, i-a făcut să se îngrozească de întuneric ce-l vedea acum în ei, să-L urmeze cu frica celui ce se afla în noaptea rătăcirii și cu giroaie de lacrimi să ingenușchie strigând: „Domnul meu și Dumnezeul meu!” (Ioan 20, 28). «Din toată lumea auziții în jurul lui s'au grămădit».

(Vlăhuță)

Dar întunecimea patimilor se întronase pentru veșnicie. Tulbu-rată de razele mîntuitoare, în des-nădejdea amenințătoare, strigă: «Să piară! Să se răstignească! Să se răstignească!» cer sutele de glasuri ale întunericu-lui...

Și lumina s'a răstignit, apoi s'a pogorât în cele de mai jos ale pămîntului,
«Aduceți piatra cea mai mare, Mormântul să-l acoperiți, Chemați ostașii cei mai ageri, Și străji de noapte rînduțiți.» (Vlăhuță)

Au răsunit poruncile fariseilor în preajma Paștelor lor, nădă-duind într'o desăvârșită pecetluire a luminei, pentru ca ei, nesup-rași să continue petrecerea în întunericul patimilor.

Dar se putea oare ca lumina vieții, cuvîntul mîntuitor să ră-mână în întunericul veșniciei? ! Se putea oare ca izvorul dătător de viață să nu ne cheme cu cân-tarea mîntuitoare din noaptea slăntă: «Veniți să bem băutura nouă! nu din piatră stearpă» (catavasi). Se putea ca lumina să se stingă într'un mormânt o-menesc?

Nu! nu s'a putut! Hristos a inviat și lumii viață a dărui! De atunci, ura, viclenia, minciu-na, înșelătoria, destrăul, jăul, omorul și atâtea altele — fiice ale întunericului, pier precum pieri fulul, se topesc, precum se to-pește ceara de fața focului! (Stihurile Paștelor). Strălucirea Mân-tuitorului inviat le orbește le arde și le nimicește...
Acesta-i adevărul sfînt, căruia popoarele se închină până astăzi.

Dar lumina mîntuitoare încă n'a pătruns toate unghiurile lumii și toate ascunșurile sulle-tului omenesc. Nu ne-am îndru-mat încă pe adevărata cale a vieții. Incă orbăcăm în întune-ricul de altă dată al patimilor care ne împart, ne învrăjesc și ne distrug. Lumina sfînteii învieri încă n'a ajuns la toate popoa-rele. Incă sunt neamuri, care ră-tăcesc în întunericul necunoștin-ței creștine.

Dar ce să vă mai vorbim noi de popoare păgâne, ce să mai grăm de neamuri de alte religii, când înșiși noi, creștinii, ne în-vrăjibim și ne împărțim? Nu mai ascultăm de mai marii noștri, cum zice la Sfînta Carte «Scrip-turii: «Tot sufletul să se supule stăpînirilor celor mai înalte, căci nu este stăpînire fără numai dela Dumnezeu. Și stăpînirile care sunt, dela Dumnezeu sunt rînduite. Pentru aceasta celor ce împotrivesc stăpînirii, rînduelli lui Dumnezeu se împotrivesc» (Romani).

Fiecare ne facem învățători și înțelepți în ochii noștri Bunul Dumnezeu ne-a strâns de sub răpîrile și stăpînirile străine, cum adună cloșca puii săi sub aripi. Ne-a adunat în marginile acelorăși graniți, dela Nistru și până la Tisa, sub aceiași stăpî-nire românească, cu același lege creștinească.

Cu durere trebuie să spunem însă că, numai după câțiva ani de unire românească și crești-nească, am ajuns ca niște frați vitregi, cari să ne distrugem casa neamului, blagoslovită de Dumnezeu cu minunea, marea minune a alipirii tuturor provin-ciilor românești de sub puterni-ciile stăpînirii străine.

Ne-am unit dar ne urăm! Ne-am unit dar ne învrăjibim! Ne-am unit ca neam, dar ne împărțim sufletește!

În vremea prăznirii Sărbătô-rilor, în proslăvirea praznicului mîntuitor ce înfrățeste neamurile, noi, Români, am ajuns să plân-gem cu Ieremia: «Căutați și ve-deți de este durere asemenea ca durerea mea» (Plângerile 1, 12).

Ce poate fi mai trist ca învrăjirea și împărțirea la care am ajuns chiar pentru prăznuirea Paștelor?

Cu dreptul ni se potrivesc și alte cuvinte ale proorocului Ie-remia: «Dela cel mic până la cel mare, toți au făcut fărâdelețe; dela preot și până la proorocul cel mincinos toți au lucrât cele mincinoase. Vindecă cu nepăsare sfîrșimarea poporului meu, zicînd: pace, pace! Și unde este pace Rușina-se-voor, căci au săvîrșit fărâdelețe și nu s'au rușinat!» (Ieremia VI, 10—14).

Pentru aceasta praznicul în-vierii Domnului (în anul acesta mai mult ne-a chemat la înfrățirea mîntuitoare.

Ostașii păzitori ai sfîntului Mormânt au căzut la pămînt, uimiți numai de strălucirea în-vierii...

Dar cînd mai auzim noi, din mijlocul strălucirii, și o așa glă-suire: *Indreptați căile voastre și faptele voastre... și vă voi lăsa să locuți în locul acesta!* (Iere-mia VII, 3).

Mai putem rămănea cum sun-tem? Putem să nu ne mișcăm? Dar nu numai pentru o clipă în noaptea sfînteii învieri, ci în toată vremea și în tot ciassul!

Să ne deshidem dar larg por-țile sufletelor noastre ca lumina învierii mîntuitoare să pătrundă adînc în noi, spre a ne deștepta din somnul cel de moarte, a ne încălzi, a ne izbăvi.

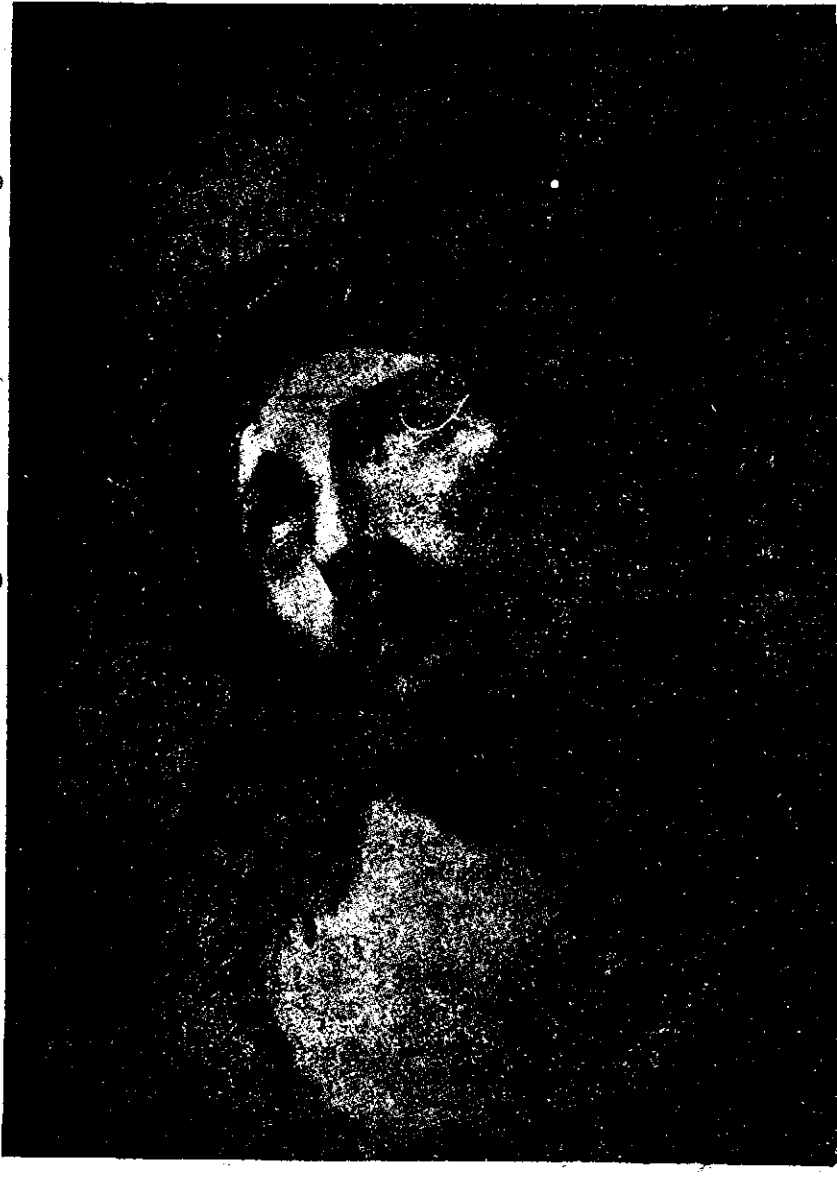
Sfînta cântare din mîntuitoa-rea noapte a învierii Domnului: «Să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi!» și «Să iertăm toate pentru înviere» veșnic să răsună în sufletele noastre.

„CULTURA POPORULUI” are menirea sfîntă să ducă acest cuvînt de chemare și blagoslove-nie arhierescă în toate unghiu-urile țării românești, cu salutarea creștină «Hristos a inviat!».

+ Arhiepiscopul Grigore Leu Botoșaneanu Vicarul Mitropoliei Moldovei

Răvașe Educative

Tradiția strămoșească și Rușinea de azi

Dragii mei copii,

Cu grija pe care mi-o duceți, mă gândesc cînd și cum mă voi plăti eu de voi?

Mă întrebați despre sărbătorile sf. Paști. Mărturisesc că sînt foarte mîhnită că în țara noastră, plină odinioară de bunătațe și de cercinție, nu s'au ajuns la o înțelegere și că unii au serbat sf. Inviere la 31 Martie, iar alții, tot creștini, îl vor serba la 5 Mai. Nu stăruiesc cîine are dreptate, dar, în această neînțelegere văd și slăbiciunea bisericii și a guvernului, căci nu s'ar fi putut întimpla așa ceva, dacă la cîrmă era: *O mină de fier*. Mă gândesc ce-or fi zicînd străinii despre noi. Ca la noi la nimeni!

În line *Paști*, însemnează pe evreește: *Esîre*. La această serbare a evreilor, de atunci de cînd ei își serbează *Esîrea din Egipt*, cite nu s'au mai petrecut pe pămîntul acesta, care rabdă multe cataclisme și ne rabdă și pe noi; s'au petrecut și *Invierea Domnului*, acum 1896 de ani și încă pînă acum nu ne-am cumînțit și încă zavistia are loc între noi și ea ne făcu a nu cădea de acord și a ajunge de ponosul lunei.

Cum vedeți, dragii mei, eu sînt supărată de subrezienile astea morale, care odată cu unirea provinciilor, speram să se termine și România să fie în Orient un exemplu, dar mi-e frică rău c'o să închid ochii și n'o s'o vad intrată pe calea ei de mîrire și de glorie cum ar merita ca să umble, ca stat mare și civilizată și care a suferit atît!

Nu vedeți că trăim răzvrătiți? Că vitregia se întinde între noi, care ne-am dorit afîta *unirea* și am plătit cu sînge *Idealul nostru național*?

Legi făcute și deslăcute, făgădueli date și călcate; muncă

slăbă plătită scump; oameni mici nepregătiți ajunși pe hatr în fruntea dregătorilor mari serioase.

Crime, furturi, delapidări, falsificări, excocherii, de incremești cînd le citești în ziare. Acelea hrănesc publicul cu d'alde astea, că aceasta cere el dela publicațiile cotidiene, altfel scade tirajul, nu se vinde ziarul dacă nu e plin de pozele tilhariilor, vagabonzilor, potlogarilor, falsificatorilor, misselor eșite la concursul de frumusețe, îndemnul lemleilor de a sta numai de *sporturi, sultmanuri, manicare, pedicure*, și grija de: *Institut de beauté*, nu de casă și de gospodărie, cum erau femeile odinioară.

Sărbătorile Paștilor, ale mamelor și buniceilor noastre, erau așteptate cu o curățenie exemplară, a sufletului, a corpului și a locuințelor. Mișușele lor habar n'aveau de *Ojă*, ci toate frămîntau la azime și la cozonaci, încondeiau ouăle, semănau grădinile, afumau șuncile și cîrnații făcuți de ele nu cumpărați dela *Rocus* și dela *Pațak*, de toată lumea din cauza lor suferă de stomac.

Belșugul în țara noastră, era și din această cauză, că toți de Paști, *lucrau ca să aibă, ș'aveau că lucrau*. Femeile nu erau pe străzi, toată ziua cu poala'n mină și cu ochii duși după mode; ci stau acasă și lucrau rufăria soților, hăinuțele copiilor, albituriile lor, ale paturilor ș'ale bucătăriei.

Din casa lor făceau cuburi de iubire și de veselie. Fiecare soț, soție, copil, bătrîn, rudă își înțelega rolul și familia, care era o *celulă organică sănătoasă a țării*, la aceste sînte sărbători, berecea în pace și în tîhnă la biserică slăvind pe Dumnezeu, acasă gă-

sînd tîhnă și bucuria făcută de doamna și stăpîna casei, care se gindea la tot, era gata cu mincare bună și curată, cu rufe spălate, cu florile schimbate, cu grădinile semănate, cu cotețele, coșarele, grajdurile rînite, cu colțurile împăiași, tunși, înolți ș'asa voinși, blînzi, împăcați în cuget, plini de sentimente nobile, așteptau pioase: *Invierea Domnului*.

Ce frumos!.. Acum? Ca acum!..

Bătăi, certuri, beții, Tatăl în circumșă, mama la o vecină, copiii pe la rîspîntii sau la cinematografe, familia? Nicăteri! Pregătirile de Paști la băcăni și la birturi.

Și cit de blînd și de bun este Acela, care ca Mohamed și ca Moisi, n'a făcut legi aspre și rele, care să se schimbe și să se dărime, n'a zis:

Ochi pentru ochi și dînte pentru dînte, ci doctrina lui a întemeiat o pe: *lubește pe aproapele tău, ca însuși pe tine și Celace fie nu-ți place, altuia nu face!..*

Cîtă blîndețe, cîtă bunătațe, cîtă iubire trebuie să păstrăm Împăratului și Dumnezeului nostru și cit îl amărîm cu faptele noastre și cite ne iartă!

Serbeze-se Paștele cînd o fi, dar serbeze-se cum se serba odinioară. Aș dori ca la ușa bisericii toți să se împace și să se lege că vor urma cele două perceptive ale lui Iisus, notate mai sus; că vor păzi și se vor supune la legile țării; că totdeauna vor aștepta sînta zi a învierii cu suflete curate, vindecați de invidie și de calomnie și atunci ar fi un Paște creștinesc și frumos, cum vrea Mîntuitorul.

Hristos a înviat copiii!..

Baba Vișa

Moartea trupească și moartea sufletească

Sunt două feluri de moarte. Moartea trupească și moartea sufletească.

Cea trupească e cunoscută de toată lumea, pe cînd moartea spirituală e cunoscută numai de cei credincioși și botezați în numele Domnului nostru Iisus Christos, cari după botez au devenit adevărați creștini cunoscînd religia creștină și primindu-o cu toată inima. Contrar, nici această nu pot cunoaște moartea spirituală.

In ce constă moartea tru- pească și cea spirituală?

Moartea trupească este despărțirea trupului de suflet. Trupul se întoarce în pămînt desfăcîndu-se în materia din care a fost alcătuit, iar sufletul se duce în veșnicie.

Moartea spirituală este despărțirea omului de Dumnezeu.

Această despărțire constă pentru el, suferință și nenorocire; Deci moartea spirituală e cea mai mare pierdere pentru om, despărțindu-l pentru veșnicie de Dumnezeu.

Ce se întîmplă însă printre oameni?

Deși deosebirea între moartea trupească și cea spirituală este atît de mare, totuși noi necotim moartea spirituală, din cauza ignoranței în care zăcem, în timp ce pentru moartea trupească avem mare groază și tremurăm auzind de ea.

Ne îmbolnăvim, alergăm imediat la medic și luăm toate măsurile cuvenite, întrebînd diferite medicamente, cheltuim averi întregi, numai să scăpăm de moartea tru-

pească. Dar cînd sufletul ne e bolnav și de această boală suferim cu toții fără excepție, ce facem oare? Ce măsuri luăm pentru a ne mîntui de această grozavă moarte, moartea spirituală?

Nici un medicament, nici o osteneală pentru salvarea sufletului, nici o cheltuială, deși pentru aceasta ni se cere prea puțin față de sacrificiile ce facem pentru a ne mîntui trupul trecător. Nu putem tăgădui însă că există unii oameni și aceștia pușini la număr cari fiind bolnivi cu sufletul se silesc să se vindece cît de curînd, pe cînd majoritatea arată mare indiferență față de boala trupului și de moartea veșnică.

Cine provoacă boala sufletului?

Păcatul! Păcatul care este cel mai neîmpăcat dușman al nostru. Păcatul care produce cea mai mare turburare și suferință morală.

Boala trupului, ori cît de mare ar fi, produce o durere provizorie și trecătoare, pe cînd păcatul ori cît de mic ar fi, dacă omul nu se silitește a se mîntui de el prin pocîință, îl va produce moartea spirituală, veșnica suferință și durere.

Deci să ne ferim cu orice preț de păcat pentru a trăi o viață liniștită și fericită pe pămînt, pentru a ne mîntui de moartea veșnică și pentru a trăi viața fericită și eternă dincolo de mormînt.

Prof. E. Nicolaide

Floriile și Miss România

Vroind și noi să fim alături de popoarele, ce au un spirit de civilizație mai dezvoltat, ne-am dat la tot felul de întreceri netrebuincioase. Aceste popoare știu să împartă morala religioasă cu morala socială, încît să nu atingă prestigiul nici uneia nici a alteia. Noi, ce nu cunoaștem apogeul civilizației, am căutat să atingem moralul religios, reprezentat printr'o dătină, cu un fast prozaic. Zilele trecute s'au ales cea mai frumoasă fetișă din țării, asta după spusa unui juru, probabil pușin căuător de alte frumuseți și n'lipsă de altă ocupație. Eh! dar cîte frumuseți nu există și fiind acoperite de pulberea sărăciei nu se vad. Ziarele pentru această faptă au consacrat necîntec, pagini întregi, aducîndu-i elogii.

Au mers pîn'acolo, uitînd Duminica cea mai importantă pentru creștinism, și cum altădată zugrăveau atît în scris cît și în penel intrarea blî-

dului Hristos în Ierusalim. De astă-dată o pămînteană vremelnică a luat locul Floriilor din vremuri frumoase, iar ziarisții preocupati de formele modernismului au lăsat lumea să trăiască, cu imaginile pe cari le-a arătat preotul în cuvîntarea sa.

Strămoșii noștri Romani păstrau dătinile ferecîndu-le cu cheile gîndirii lor, în cinstea cea mai desăvîrșită. Dovadă avem mărturisirile făcute de scriitorii că această Duminică botezată de ei *Duminica Floriilor* și a Primăverii cînteau memoria, *Anfilofiei Antras*, acea care a dăruit grădinile ei frumoase înzestrată cu cele mai gingașe floricele ale pămîntului.

Cuini și răspîndiți „Cultura Poporului“

Deacea D-nii mei, ar trebui să lăsați acestea și să vă coborâți în colibe unde veți vedea cu cîtă măiestrie știe Majestatea Sa Sărăcia, să desemeze viața plină de amărăciuni. Instituții mai des concursuri pentru bieții scriitori, cu sume mai mari, fiindcă ei sunt adevărați apostoli cari prin frumusețea gîndirii dau vieții alt aspect. Tot ei sunt aceia ce așează țara pe treapta cea mai înaltă, treapta desăvîrșitului în fața căreia se închină întreaga lume. Nu-i lăsați să cerșească mila acelor cete de incapabili ce se lefăesc aruncîndu-le disprețul de pe buzele lor murdare. Inchei acest articol, ca o simplă observație pentru D-nii ce fac adeseori caz de morală, adăogînd o ultimă expresie celor ce denaturează adevărul și tainele vieții mistice: ca un popor trăește și-l cunoaște lumea prin gingașia credinții și dătinii.

Ion Constantinescu Stejar

Legea morală

I. Ne mișcăm pe o cale trasă.

1. Omului din ziua de azi îi este supărător să i se spuie că trebuie să poarte un jug. Trîmbițarea gîndului de libertate, în legătură cu dreptul de a trăi slobod a unui popor, l'a străbătut atît de mult încît el nu e bucuros de nici o îngrădire și i se pare o încălcare nedreaptă a vieții lui de a fi oprit dela un lucru sau dela altul.

de individualitate și personalitate, care să spuie că nu trebuie să-ți înăduși niciun gust care se abate asupra ta și să nu te ferești de orice țî trece prin cap.

2. Cu toate acestea este oare cu puțință ca omul să se rupă de orice fir cîrmuitor în viață, ca de ceva care i s'ar părea o îngrădire? Nu cumva o asemenea desprindere în seama tocmai cel mai bun prilej, de a rățăci fără țîntă și deci a te perde?

Nu avem decît să privim spre

unele chipuri de a lucra ale ființei noastre și ne vom încredința numai decît ca omul tot este supus unor rînduiele, ori de va vrea ori de nu va vrea el, și c'a e în paguba lui de va vrea să se rupă ori să nu ție seamă de ele. Dacă, de pildă, noi vorbim sau scriem despre ceva, oare nu suntem mînași de anumite legi ale cugetării? Deși pe lume sunt unii oameni care și zice «liber-cugetători», ei n'ar putea spune această despre ei în înțelesul că sunt liberi de cugetare, adică fără grîja de ea, fiindcă atunci ar urma să vorbească sau să scrie lucruri fără șir și fără noimă. Sunt oameni care vorbesc liberi de cugetare, fără a se simți îngrădiți de nici o lege a gîndirii, dar pe aceia îi numim nebuni. Deci simțim în noi înșine că trebuie să mergem cu mîntea noastră după o rînduială și că pe aceia o găsim

sădită în noi înșine și că ne păsigim dacă mergem alături.

II. Cirna faptelor noastre.

Tot așa în ce privește faptele noastre. Ne simțim slobozii să facem ce vrem, chiar și răul. Omul are în sine, pe lingă viața socotită și îndrumată prin mîntea lui, și o viață îmboldită prin simțurile lui, prin poțtele care-l mînă fără socoteală. Numim pe aceasta din urmă *viață de instinct*, adică acea la care imi dă ghies inima după poțtele care năvălesc nestăpînite asupra mea.

Foarte mulți oameni duviață de instinct, adică se mișcă așa cum li mînă un gust sau altul care pune stăpînire pe ei. Pentru mulți din noi, hotărîtoare nu este o socoteală pe care ne-o face mai nainte de a săvîrși ceva și din care să curgă țapta, ca dintr'un izvor prins în țevi,

ci clipa cînd îl prinde o poțta sau alta.

Cu toate acestea, oricît de greșît poate fi omul cu țapta lui oricît ar putea spune că nu e țapta lui, ci boldul inimii care l-a împins ori împrejurițiile din afară care l-au furat, totuși el își dă seamă de este bine sau rău în felul acesta, dacă trebuia să facă așa sau altfel. Sau, dacă umblă s'o mai cotească la dreapta ori la stînga, pentru a se apăra, zicînd că nu e devină, că a fost ispitit fără să-și dea seama ori că împrejurițiile l-au împins, totuși știe să judece foarte bine de trebuia sau nu, cînd e vorba de țapta alta.

Deci care este izvorul din care-și trage el chipul de a judeca faptele? De unde că se simte mînat a le cîntări într'un anumit fel? De unde că, în vechi așezări de oameni, fără o învățatură scrisă și fără umblare la

Titul prețuitei d-voastre gazete corespunde foarte frumos cerințelor de îndrumare, de cari neamul nostru are în prezent o lipsă cu adevărat mare. Păcat însă că îndrumările frumoase nu pot apărea cel pușin de două-trei ori la săptămîna, nu o singură dată ca acum. Cuvintele cari se scriu aci sînt pentru cititori cu adevărat mai prețioase, pentru poporul nostru ca aurul și argintul, fiind scrise cu temei și fără grabă, avînd în vedere numai și singură cultura poporului împreună cu reînnoirea și cultivarea frumuseților străvechi ale Neamului, iar împreună cu acestea lepădarea tuturor sdrînelor împrumutate dela străini.

Câtă durere sufletească trebuie să ne cuprînda, vîzînd aplicarea, plăcerea unor tineri pentru apucături străine cum e și boxăria—de care scrie adevărat P. Cuv. Scriban, împreună cu scriitori pomeniți de I. P. Cuv. Sa.

Ca o desăvîrșire a strigătului de alarmă dat prin articolul de fond din 13 Ianuarie cor., este cel următor pe aceiași pagină—ultima coloană. Jos cu uratele imitari și rușinoasele «ploconeli în fața străinătății», reînforcîndu-ne la *vremurile de aur*, cînd atît boerii cît și țărani țineau cu sîințenie la comoara obiceiurilor naționale.

Dar acum unele auzite chiar în zilele sărbătorilor ce trecură. Ne bucurăm cu toții noi, românii—dela un cap de țară pînă la altul, pentru acțiunea lăudabilă începută anul acesta de oameni înțelegători—in frunte cu d. *Vulpescu*, pentru reînnoirea tradițiilor de Crăciun și Anul Nou. Frumosul exemplu este cu atît mai prețios, pentru că el este dat de însăși capitala țării noastre.

Cei ce au fost de față la Ate-neul Român din București în seara de 23 Decembrie și au văzut convoiul datinelor noastre străbune în seara de 24 Decembrie defilînd dela Ate-neul Român la Patriarhie, s'au trezit la o nouă viață, bucurîndu-se a fi urmași ai mîndrilor romani și ai vitejilor *daci*. Toate acestea însă să ne stimuleze pentru o viață mai apropiată în *Hristos și pentru Hristos*.

Bucuria noastră pentru aceste momente frumoase petrecute în metropola Ortodoxiei româneșii—a fost turburată însă de unele urățenii—the cari am fost martor. Era în seara Anului Nou. Treceam pe podul Șerban Vodă. Doi băieți cu steaua răsăseră în urma mea.

Fiind vînt puternic, lumînarea stelei se stingea adesea. Deodată steaua întregă era în flacări. Oprindu-se, cei doi colindători se aplecară pe balustrada podului. Fiindcă purtătorul nu dădea mai

iute drumul în apă stelei arzînde, celălalt îl îndemna cu repeșițe injurături murdare la adresa simbolului *Steii magilor*.

Poate băieții erau beți, căci se vedeau și de aceștia umblînd cu steaua.

Să se știe că lumea chiar în tramvai țineste bucuros, pentru că știe că acasă o mamă bolnavă, și frațiori cari răbdău frig și foame. Dar cum am văzut unii s'au purtat necuvîncios.

Spunem acestea pentru atenția bieților părinți, a învățătorilor, dar mai ales a *patronilor* cari au *ucenici* în multe părți ale României. Numai proștii—cei ce fac regulat catehizația acestora—i-ar putea descrie.

Dar iată, cum ne obișnuim de mici, așa vom fi și ca oameni mari. O plagă,—după noi—una din cele mai rușinoase și desmățate, este *injurătura* (suda) (dalma).

Pentru orice fleac, oamenii înură. Din străbuni se știe că numai bejivani, cari «și au bău mîntea», injurau. Aceștia se țineau în preajma cîrciumilor. Azi însă, pleazma injurăturilor țîi izbeste urechea preutîndenea, pe strada și chiar în tramvai. Astfel cîteodată tace, ghionturile încetează; liniște adîncă predomină asupra șiimea pasagerilor în tramvai, singur cel nesocotit cuvîntează despre Dumnezeu și «mama țade pe treapta cea mai de jos a moralei decăzute.

Dar nimenia nu îndrănește să i vie de hac cîte unui cuvîntător de teapa acestora, cari «enfensează» nu numai urechile pasagerilor (între cari multe doamne și d-șore), dar hulesc—in mod nerușinat—pe Dumnezeu!

Quansque tandem. Pînă cînd și pînă unde? Dacă purtarea cuvîncioasă atît de caracteristică la români mai de mult a dispărut în vremurile de azi, publicul—care mai ține la *bundăvînșă* este: invitat la dăscălirea raiilor.

Unul trecînd pe lîngă sfînta biserică, face cruce fără a se descoperi, iar alții deadreptul o injură.

Pînă cînd atîta nepăsare din partea celor binecredincioși?

La apostolat deci cu toții pentru Hristos și biserică Sa!

Dr. Ioan Felea

SIMFONII DIN TRECUT

versuri de cunoscuta scriitoare DOAMNA SMARA se găsesec de vînzare la Redacția ziarului «Cultura Poporului». Str. Regală No. 16.

Prețul 80 Le.

AMERICANII BOGAȚI?

Dacă am sta să privim lucrurile așa după cum le spun unii și alții, indiferent despre ce ar fi vorba, ne-am minuna de adevărul lor natural. S'a făcut vîlvă mare de starea anumitor chestiuni la ordinea zilei, de unii chiar s'au comentat cu profunzime; pentru alte lucruri s'au cerut imediat lămuriri pentru limpezirea lor.

Așa a fost în primul rînd cu sărbătorirea Paștilor, cînd unele gazete cu de la sine putere, au spus că Sfîntul Sinod ar fi schimbat data dela cea hotărîtă odată, fapt crezut de mulți. De alte gazete s'a spus de lucruri, iarși care mai fierzu sau mai aproape s'au constatat că au fost numai niște inchipuirii sau niște scoroniri ale unor care n'au avut ce face.

De asemenea, acum citva timp se zvonea că mulți meseriași de ai noștri vor să plece în țări depărtate și că acolo e de trai, viață și mai ușor și mai puțin și mai ușor ca s'au spus, acolo curge lapte și miere.

Ori, dacă am sta puțin și am întreba și pe alții, sau am sta de vorbă cu cineva care ar cunoaște bine starea generală, am vedea că lucrurile sînt tocmai contrar de cum se aud.

Iată despre ce vreau să vă vorbesc:

Mulți spun că America este o țară unde cu adevărat se poate trăi cu mult mai ușor decît pe la noi. Că acolo se simte nevoe mare de brațe de muncă. Că acei care au fost acolo s'au pîrcosit și s'au întors oameni bogăți.

Dar lucrurile cum stau? Iată o gazetă venită din Statele Unite cu numele de «America» cu data de 14 Februarie din anul acesta și care apare în Cleveland. În aceasta se găsește un articol care cuprinde o declarație a ministrului muncii d. James J. Davis din cabinetul d-ului Coodidge cu privire la populațunea americană și iată ce spune: Populațunea Americană 86 la sută este săracă lipită pămîntului.

«Ziarele care fac parte din partidul democrat se întrebă cum privesc republicanii acest crud adevăr cu strigătul lor victorios din timpul campaniei electorale că țara se află într'o eră de prosperitate fără precedent».

«Aici și colo, de mai mulți ani, se crede în Europa și mai ales după marele război mondial, că toți americanii sînt bogăți și că sărăcia printre noi e remarcabilă prin absența ei. Cît de mult n'aș dori ca cele crezute de europeni să fie adevărate, însă nici o părere despre noi n'a fost mai neadevărată ca aceasta...»

E adevărat că lucrătorul american are un nivel de a trăi mai ridicat ca lucrătorii din alte țări...

E adevărat că salariul primit de un lucrător american e de două ori mai mare decît salariul primit de un lucrător din Londra, de trei ori mai mare ca salariul primit de un lucrător din Paris și mai mult

de patru ori mai mare ca cel primit de lucrători în Bruxelles și Madrid.

Admit că starea lucrătorului american e mai bună ca starea lucrătorilor din orice parte a lumii, însă trebuie să spun și aceasta că lucrătorul american nu trăiește în belșug. Nici o țară care numără 86 la sută din populație în țările sărace nu poate fi considerată ca o țară care se lefăește în belșug. Europeanii ar privi cu mai multă simpatie la noi dacă ar cunoaște adevărul.

Ei au fost înșelați de aparențe, care sînt departe de realitate.

Vedem dar din sincerile mărturisiri ale unui ministru al Americii, că situația acolo e cu mult mai departe decît se spune la noi.

Populația în America e mare acolo brațele au fost înlocuite prin mașini prin urmare, dacă după cum se aude, că s'a construit o mașină care înlocuiește 200 de lucrători, ce vor face aceștia?

Deci muncitorul american se găsește acum într'o situație rea, incit nu mai poate face nimic, se găsește în fața sărăciei cu care va avea de luptat, dacă nu va găsi ceva și pentru el.

Acum cred că după aceste rînduri, fiecare va fi pe deplin convins de situația țării de peste ocean și că acel ce ar fi voit să se ducă acolo spre a se îmbogăți, își va reveni și va rămîne aici formînd o țară a muncii și a progresului.

Diac. V. Fussu

Invățătorii suplینitori

de G. A. Tănăsescu
— Maneștii —

E incontestabil că soarta în bine sau în rău a unei țări, atîrnă de felul cum învățătorul o plămădește după cum a zis Haret: «Fericirea sau nenorocirea țării este în mâinile învățătorului». În 50% din învățătorii titulari plămădiți în școlile normale, putem conta pe foarte bine, 20% bine și 30% binisor. Am conta pe foarte bine 90% sau chiar 100%, dacă salariul ar fi în funcție la o egală demnitate. Altfel ar stasita învățămintului și soarta țării ar progresa mai spre bine, dacă toate posturile ar fi ocupate de normalişti; dar ce păcat! Dacă e prezintă la poarta revizoratului școlar după absolvirea școlii normale, fără ca să fi înconjurat de puternicii zilei, Domnul Revizor își spune: «Navem posturi. Pleacă și pe la alte revizorate, căci la noi s'au ocupat. Ce trist pentru bietul normalist, care a ajuns la pragul revizoratului școlar, și-și ceară dreptul pentru care a muncit în școala normală și să plece sărmanul întămpinat cu astfel de cuvinte, desgustat cu desăvîșire de misiunea pentru care s'a pregătit, să lase 40% din locuri în învățămint, învățătorilor suplینitori, cu 2 sau 3 clase secundare, să lase zic, 40% din soarta țării, în mâinile acestora.

Dacă această cotă este plămădită de aceștia cu mîna rece, soarta țării devine cu o jumătate temelie șubredă. Iată dar ce ar trebui să ne preocupe mai mult: Sterilizarea suplینitorilor. Această sterilizare, din păcate, nu se face decît numai prin strecurătoare politică și astfel 40% din soarta țării, merge din rău în mai rău.

După lege suplینitorii sînt numiți stagiar și încep dela 2 clase secundare, la 4 și mai bine. S'a încercat anul trecut sterilizarea printr'un examen, dar a trebuit să fie întreprinsă strecurătoare politică, căci altfel nu se putea.

Drepte sau nedrepte aceste examene au dat dreptul celor

reușiți să ocupe posturi în învățămînt. Greșeala a fost, căci trebuia să se aleagă la examen numai atîți candidați cîte locuri erau vacante, sau să se preferă la post învățătorii suplینitori la fel ca și titularii, adică: vechime, grad, inspecțiile bune și interesele familiare; dar toate aceste condițiuni după examene au fost neluate în seamă și a început iarși strecurătoare politică. Pe la 1 Iulie s'a primit la școli fișe individuale, atît pentru învățătorii titulari, cît și pentru cei suplینitori, păsărîndu-se una de fiecare la direcția școlii respective, iar alta la minister avînd data de 1 Ianuarie 1928.

S'a crezut că prin aceasta se va face o completă purificare a suplینitorilor, controlându-se fișele și trimițându-se la fiecare revizorul de control, să vadă dacă merită sau nu să fie îndrumătorul tinerilor odrasle, pe căi lumnate; dacă merită sau nu, să scrie mențiunea: «Bun de continuat în funcțiune», sau «Bun de înlocuit». Invățătorul suplینitor s'a treacă în Luna August un examen pentru admitere în post, la care examen se va respecta drepturile celor mai vechi în serviciu menționate bine în funcțiune, fie chiar și cu mai puțin clase secundare. Un astfel de suplینitor stabilit într'un post nu-l poate înlocui nimeni, decît inspecțiunile cu notări rele după merit, sau un absolvent de școala normală. În felul acesta s'ar putea șlefui, încetul cu încetul, răul atât de învăluit în țară la noi și s'ar putea înlătura haosul răsărit al suplینitorilor, pe săliile revizoratelor la luarea numirilor în posturi.

Acestea se numesc legi lumesti sau civile.

Orice numiri deosebite însă ar avea, toate sunt legi date pentru cîrmuirea vieții noastre. Ele se silesă să plămădească pe om într'un anumit fel, după fînte mai înalte, care i s'au dat și pe care nu le-ar putea nemi năma cu singurele lui puteri. De aceia și omul trebuie să ia seama la ele și să le urmeze în viață. La temelia tuturor însă, trebuie să stea legea lui Dumnezeu. Căci de se întimplă cumva că o lege omenescă trece peste aceasta și nu apără dreptatea sau cuviința cum trebuie, ea este sortită să nu aducă roade, ci posibilitate și turburare. Deci legea lui Dumnezeu este mai pre sus de toate, după cuvîntul din Psalmii: *Legea pusă și nu va trece* (148,6).

Arhim. SCRIBAN

Navele Mărilor

ISTORICUL NAVELOR

de D-1 Comandor Buchholtzer

(Pe drumul albastru au venit minunile vieții).

Blaaco Ibanez

Cruciadele (secolul X II). Numai o întreprindere pe baza credinței a fost în stare să miște pe mare atîta lume, cu toate greutatele mării și voile vîntului.

Flota lui Ludovic al IX-lea regele Franței, se compunea din 2 diviziuni distincte; prima avea galerele de luptă, «năfuri» repezi, unireme, care erau numai militare și care purtau pavilionul regal, roșu cu flori de crin de aur; a doua cuprindea șalandele, nave înalte intrînd mult la apă, construite pentru transporturi. Ele s'au strîns la Aigues-Mortes, la gura Ronului, fiindcă Marsilia cu toate că era favorabilă cruciadelor și a câștigat mult pe urma lor, era o republică comercială ostilă flotelor de luptă, iar Toulon, actualul port militar nu era pe atunci decît un orașel de pescari.

Marsilia a avut aceeași atitudine și mai tîrziu sub Napoleon; negustorii deseori nu înțeleg că dezvoltarea marinei de război este în interesul comerțului maritim. Faptele se repetă în toate timpurile și la toate popoarele. În mica noastră marină și în România Mare, sînt cam aceleași tendințe datorite numai intereselor și lipsei unei vederi largi.

După esca în mai mult porturi, Ludovic al IX-lea ajunge în insula Cypru.

«Soarele se ridica radios de după munții insulei, făcînd nimb de aur craterului stins al vârfului Oros-Stavros. În capul escadrei sale, neful regal gonit cu vîntul din pupa, cu pânzele întinse, jilave de sărutările umezi ale noaptei, alunecă pe catifeaua albastră a mării, care dormia încă. Nava se legăna încet în un «tangaaj» prelungit și rar, plin de grație, salutănd la fie care mișcare soarele care se înalță pe cer.

scultată cu sfințenie de toți Vocea slabă a preotului e mîrîtă de umflăturile pînzelor și întreprinzătorul Ludovic al IX-lea vedea deja «Mormântul Sfînt» printre lacrimile ce-i curgeau.

Venind iarna, și-au căutat adăposturi în apropiere; căci în același timp se așteptau și sosirea tuturor forțelor.

«Cu primele palpitări ale primăverii, navele se pregătiră să ia marea. Escadra fu însă prinsă de furtunile echi-noxului de primăvară și multe din nefuri se înceară în vapulire înalte, dar scurte în lungime ale Mediteranei orientale. Restul echipajului scăpă pe coasta Siriei, unde Sarazini îi trecură sub iataganele lor. Din 3000 de cavaleri periră astfel 2200.

În acest timp ajutorul venit din urmă, triplă forțele lui Ludovic al IX-lea, care debarcă cu ele la Damieta. Armata sultanului aștepta debarcarea cruciaților la marginea mării, cu picioarele în apă. Cruciații se suie în șalupe, iar nefurile, apropiindu-se de coastă, svârle ghiulele de plumb cu niște mașini cu resoarte de oțel, mașini inventate de curînd.

Sarazinii însă, cu ajutorul unor mori mișcate de elefanți, ridică nisipul pe care vîntul îl duce spre mare în ochii cruciaților. Rezultatul a fost că Sarazini sunt respinși și cruciații intră în Damieta.

Sfîntul Ludovic a rămas printre primii fondatori la puterii comerciale maritime a Franței.

Nimeni n'a fost mai darnic cu marina, ca dînsul. El văzuse marina la lucru, pe ploaie, pe valori sărate, între dinții vîntului, suferind pentru datorie zi și noapte. El scrisesă capitoul său în Drepturile Omului, liberîndu-i din sclavia unde erau ținți de legi vechite. De aci au eșit «Roles d'Oleron» sau «Intâia legislație maritimă».

Cum se ajunge la bună stare

Gospodarul care întrebuințează mai multe lucruri făcute de el, are nevoie de mai puține lucruri făcute de altul și deci va cheltui mai puțin pe cumpărături. Lucrul pe care-l cumperi dela altul te costă mai mult ca atunci când îi faci tu singur, pentru că cine ții-l vinde vrea să aibă câștig la el. De aci rezultă, că una dintre mijloacele prin care gospodarul poate ajunge la bună stare este întrebuințarea pentru trai a cât mai multor lucruri făcute de el și abținerea de a folosi lucruri cumpărate pe bani sau în schimb.

Aceiași regulă se poate observa și în chiverniseala unui oraș sau a unui sat. Dacă sătenii caută să-și vîndă produsele la cumpărătorii din satul lor și dacă ei cumpără tot ce le trebuie dela negustorii ce-i au acolo, averea satului aceluia rămîne pe loc nu se duce spre a se îngîrmădi în alte sate sau la orașe. Ca urmare, satul înflo-rește. Înflorirea lui are loc conște din locuitorii avuți, prăvălii mari, ateliere și fabrici multe, etc. Atunci când au în sat fabrici sau ateliere sătenii pot câștiga ceva bani lucrînd și în ele după ce au isprăvit cu munca câmpului, neavînd nevoie să se ducă pentru aceasta prin orașele îndepărtate.

Avînd satul oameni cu a-
vuție, poate scoate dela ei ușor bani de făcut străzi frumoase, fântâni bune, școli, case de cetire, grădini publice, piețe, canale de scurgere ș. a. Toate acestea nu sînt decît spre binele locuitorilor, căci toți se folosesc de ele. Dacă însă locuitorii își dau banii pe cumpărături dela orașe, ei fac orașenilor averi și lucruri frumoase, iar lor le rămîna șoselele tot desfundate fîntînile tot surpate și podurile tot rupte. De aceea e bine ca omul să cumpere totul dela el din sat și să-și vînză ce are de vîndut tot numai acolo.* Și oamenii cu minte așa fac.

Ce se poate zice despre un sat în chestia aceasta, se poate zice și despre o țară. Dacă locuitorii țării Românești s'ar abține cu desăvîșire dela cumpărarea lucrurilor făcute în străinătate, Leul s'ar urca și întreaga țară ar porni spre înflorire. Astăzi însă majoritatea locuitorilor trebuie să sufere de foame, pentru că, o mare parte din banii națiunei merg în străinătate, pentru plățirea articolelor de lux ce se aduc de acolo, ca parfumuri, mătăsuri șampanie și alte nimicuri, fără de cari omul poate trăi tot atât de bine ca și fără o floare la ureche.

Grivas D. Cruceanu
Doctorand

Neofit Scriban și Nicu Gane

Nu tocmai de mult (1921) ne-a părăsit pentru tîrziu de acum dintre foștii elevi ai lui Neofit Scriban, — părintele Vasile Grigorescu.

Părintelui Vasile i se mai zicea și «Catichetul», pentru că pe vremuri fusese profesor la «școala Catichetică», unde a învățat și neîntrecutul povestitor I. Creangă, ale cărui delicioase «Aminții» de pe când era în fabrica de popi, din Fălticeni, nu cred să fie cîrțurar român mai de seamă, care să nu le li cetit.

Ca elev în școala primară părintele «Catichetul» s'a fost nutrit «Vasile Ponteanu» și în 1843 în vîrstă de 13 ani era în «clasul normal» I, coleg cu gingașul prozator și poet N. Gane, patronul liceului nostru.

Iată ce-și amîntea N. Gane de pe atunci: «Sunt, domnilor, 70 ani de când s'a înființat în acest oraș Fălticeni prima școală primară sub direcția părintelui Neofit Scriban, un prelat distins, care mai tîrziu a jucat împreună cu fratele său Filaret Scriban, un rol important în memorabilele lupte pentru unire.

«Unul dintre elevii acestei școli, chiar dela început, am fost eu în vîrstă de 4 ani abia împlineți, căci părintele meu grăbit să mă vadă știutor de carte, nu înțelegea să-mi pierd vremea acasă cu nebuniile. — Imi aduc foarte bine aminte, chiar din ziua d'întăi cînd am călcat pragul școlii, ce adăncă impresie mi-a făcut înfățișarea părintelui Scriban cum și micii băieți zburdalnici care mă încurajau și se uitau la mine ca la urs. În vîrstă de 4 ani am cîntat dintr-un cor, care era cel mai tînar dintre toți, părintele Scriban, om cu căutătură aspră, dar cu inima blajină, bun prieten cu tatăl meu avea o deosebită îngrijire pentru mine și oricînd ori mă prezintam înaintea lui, imi nezețea pîrul în chip de desmerdare spunându-mi cuvinte de încurajare.

«Ei, a trecut vreme de atunci, o întrebă viață de om!
«Vă închipuiți, d-lor ce strîngere de inimă simt eu acum cînd imi amintesc acele timpuri ale frumoasei mele copilării, cînd revăd prin oglinda minții acele zidiri ale școlii, acele bănci, acele pupitre unde cu sîlădi imi spuneam lecția drept ca o cantă dinaintea învățătorului, unde în timpul recreației mă jucam de-a mingea și de-a arșicele cu camarazii mei, unde am primit primele noțiuni de disciplină școlară și primele noțiuni de egalitate între colegii mei, cu care eram deprins acasă a nu vedea de cît superiori și inferiori.

«Ah!... nu e lucru banal să te renovezi acum la bătrînețe, în locul tău natal, la sărbătorirea școlii primare înființată acum 70 de ani unde dascălul îți-a pus întăiași dată cartea în mână și ai învățat: «az, buche, vede, glagore» după metoda veche. Și parcă iluzia că îți-ai întors minutarele vieții îndărăt la acele neuitate timpuri și că refaci o a doua copilărie.

Eu unul d-lor asist cu îndoită bucurie la această serbare școlară, fiindcă sînt Sucevean din naștere și din inimă, fiindcă tot ce văd aici imi intră parca'n suflet, fiindcă aici am deschis întăi și n'tăi ochii la lumina soarelui, aici am primit primele impresii cele ce se întipăresc în memorie ca pecetea pe ceară fierbinte și nu se șterg niciodată.

Revăd cu emoțiune pe părintele Catichetul, Vasile Grigorescu colegul meu de școală de pe acea vreme, singurul aici prezent din întăia serie de băieți cu care s'a deschis școala. Sîntem acum amândoi cărunți cu sacul anilor greu în spinare; dar în slărită să mulțumim lui Dumnezeu că am ajuns ziua aceasta, fericit că ne întălnim amândoi sănătoși aici, la obârșie, la locul de unde am plecat. Adică drept vorbind am plecat numai eu, umblînd pe diferite căi depărtate dus de valurile vieții iar părintele Catichetul a rămas sta-

tornic până la bătrînețe, prins de rădăcinile lui în acest județ.

«Nu știu de ce, dar mare și puternică este dragostea ce mă leagă de locul natal. Nicăciurea nu-mi e mai îndemănată ca aici, nicăciurea nu-mi par locurile mai frumoase, m'a i imburătoroarea pentru ochi și suflet ca în acest județ. Rîurile, dealurile, pădurile munții, cu deosebire munții care sînt podoba județului, imi deșteaptă cele mai plăcute amintiri îngropate în noianul trecutului. Am umblat și în alte țări depărtate și am văzut munți mai înalți și mai impunători ca ai noștri, acoperiți cu zăpadă veșnică, dar trebuie să mărturisesc că ai noștri, mai ales acești din județul Suceava, deși mai mici, imi plac mai mult, fiindcă sînt ai noștri, fiindcă sînt mai prietenoși, mai primăvăratici, fiindcă pe potecile lor am făcut cele întăi visuri ale tinereții, m'am inspirat de doinele care dezmerdau ecourile, de legendele care mi-au aprins inchipuirea și mi-au dat îmboldul de a descrie aceste frumuseți.

«Insuși orașul, așa cum e, modest, cu casele albe, curat vîruiute, cu străzile largi bine prunduite, împodobite odinioară pe ambele laturi cu câte un rînd de plopi înalți în care ne animam zmeii în copilărie, cu biserică Adormirea zidită de un bun al meu, înzestrată în turn de un ceasornic, care străjulește și astăzi ca o ochiu neadormit asupra orașului, cu casa veche părintească unde mi-am adăpostit pruncia și unde fiecare colț de zid imi spune câte o poveste, astăzi proprietatea tînarului literat Artur Gorovei. Insuși orașul, zic, imi pare mai îndemănat, mai odihnitor, mai aproape de inimă ca oricare alt oraș cît de mare, cît de frumos pentru că așa e sufletul omenesc, așa se văd lucrurile prin ochii dragoste!».

Preotul Vasile Grigorescu Catichetul, care și-a jertfit toată agonisita pentru școala din Fălticeni care-i poartă numele, acolo fiind locul lui natal mi-a povestit:

Neofit Scriban impunea respect prin finuta, tactul și modul atrăgător, cum își făcea lecțiile. Cînd avea de judecat vr'un școlar, își păstra sîngele rece.

Monitorul Iordăche Caton îl tăbărează în fiecare zi de acasă la școala pe Nicu Gane, care era mic și plîpînd. Nicușor era zburdalnic, se juca, trecea din secție în secție, ca la el acasă.

Intr'o zi, îi peri profesorului singura gramatică franțuzească pe care o avea. Toate cercetările fură zadarnice. Ce să faci? Aduse o psaltire și cheia bisericii, le așeză pe masă, orîndu școlariul unul după altul ca să zică: «Miluște-mă Dumnezeule», țînînd mîna pe psaltire. Nici unul nu dete nici un semn. Veni și rîndul lui Nicușor. După multă stăruință, iată-l și pe el cu mîna pe cheie și psaltire... Dar... mirare! abia începuse să spună rugăciunea și psaltirea porni a se mișca, probabil de emoție.

— Spune, drăguță, unde-ai pus cartea și-ți dau un cuțitaș, zise Neofit.

— Uite-o colo, răspuse Nicușor foarte inocent și-i arătă spre gura sobei.

Profesorul răscolii cenușa sub care-și descoperi cartea mult căutăta.

Nicușor își primi cuțitașul și o dozană părintească, cea ce l'a uimilit mai mult de cît orice altă pedeapsă.

Lui Nicu Gane i s'au umplut ochii de lacrimi cînd, cu prilejul serbării pomenii, i s'a amîntit scena de mai sus.

Judecata aceasta a lui N. Scriban, poate fi dată de pildă multora dintre didacticii noștri de astăzi.

Serafim Ionescu

* Vezi frumosul său discurs în întregime, în broșura meă «O serbare». (A 70-a aniversare a școlii No. 1 de băieți «Al. I. Cuza», din Fălticeni, din ziua de 30 Martie 1912).

Tâlcuirea Legilor INFORMATIUNI

de Artur Gorovei

Despre testament

Orice persoană capabilă poate să își facă testament, prin care își regulează averea pe timpul când nu va mai fi în viață.

Testamentele sunt de trei feluri: olografe, autentice, și mistice sau secrete.

Orice fel de testament trebuie să fie făcut în scris. Testamentele verbale, cu limbă de moarte, cum se zicea în-t-a o vreme, nu mai sunt actuale, sub legea care ne cărmuește de la 1864 încoace. Prin urmare să se știe că tot ce ar spune din gură un om la sfârșitul vieții, orice hotărâre ar lua asupra averei lui, nu are nici o valoare și moștenitorii nu sunt legați să fie în seamă niște asemenea îndatoriri ce li s'ar pune; chiar dacă un moștenitor ar mărturisă că defunctul a dispus cutare lucru, mărturisirea lui nu are nici o trecere și nimeni nu poate fi primit să dovedească, de pildă, că i-ar fi lăsat, cu limbă de moarte, cutare lucru. Totuși, sunt anumite cazuri rare, când cu respectarea unor forme speciale, se pot face și teste-mente verbale.

Testamentul este un act solemn, și dacă nu-i făcut după cerințele legii, n'are nici o valoare, ca și cum n'ar fi fost făcut.

Două sau mai multe persoane nu pot face un același testament, prin care să-lase averea una alteia, sau să-lase averea lor unei alte persoane. De pildă, doi soți nu pot face un singur testament amândoi, prin care să-lase averea unul altuia, ori să-lase amândoi averea lor unui nepot; un asemenea testament este nul. Soțul trebuie să-și facă un testament prin care să-lase averea soției, iar soția să-și facă un altul prin care să-lase averea soțului, sau amândoi în testamentul pe care-l face fiecare în deosebi, să-lase averea nepotului.

Testamentul se numește olograf, când este scris în întregime de testator, adică de acela care-l face testamentul. Un singur cuvânt dacă ar fi scris de altcineva, testamentul nu mai are tărie.

Deasemenea testatorul trebuie să iscălească testamentul și să-l pue data, adică să a-rate anul, luna și ziua când l'a făcut și l'a iscălit.

Data are mare însemnătate la un testament, căci prin ea se poate ști dacă a fost făcut sau nu în timp când persoana era capabilă, iar dacă s'ar întâmpla ca cineva să-și fi făcut două teste-mente diferite, după data lor s'ar ști care a fost făcut mai pe urmă, căci acela este cel bun.

Fiindcă în privința testamen-țelor se cred multe lucruri neadevărate, avem să arătăm aici mai multe reguli.

Testamentul olograf poate să fie scris pe hârtie liberă, și în orice formă, de pildă sub formă de scrisoare. Poate să fie scris cu creionul în totul, sau parte cu creionul și parte cu cerneală. Testamentul poate să fie făcut în diferite timpuri; așa, pot să scriu în testamentul meu, câteva rânduri astăzi; peste o lună alte rânduri, peste un an altele, iar data și iscălitura poate să fie pusă la sfârșit. Poate să fie scris pe mai multe foi de hârtie, destul numai ca să se poată cunoaște că scriitura de pe toate foile face un tot, adică toate la un loc sunt același testament. Testamentul poate fi scris în orice limbă și poate să cuprindă stersături și adosuri, printre linii sau pe marginea hârtiei, numai să fie făcute de mâna testatorului.

În testament nu-i numai decât nevoie să se arate locul unde a fost făcut.

Testatorul poate să-și fi încredințat testamentul în mâinile unei persoane oarecare. La moartea testatorului acea persoană trebuie să prezinte testamentul la tribunal, sau în mâna judecătorului, pentru a fi deschis cu anumite forme.

Testamentul autentic este acela care se adevărește de judecătorii competenți.

Testamentul autentic se scrie pe timbru de cinci lei, și se autentifică după toate formele actelor autentice. Judecătorul trebuie să-l citească din cuvânt în cuvânt, în auzul și în fața testatorului, pe care-l întreabă dacă cele ce-au auzit cetite sunt scrise cu voia lui; apoi îl pune să iscălească un al doilea exemplar, care rămâne în judecătoria. Dacă testatorul, din pricină de boală, nu poate merge la judecătoria, trebuie să scoată un certificat de la doctor, în care să se arăte că boala îl împiedică de a ieși din casă, și judecătorul este dator să se ducă la casa bolnavului, pentru a-i autentifica testamentul.

Noi am văzut, chiar în zilele de astăzi, teste-mente făcute de persoane care nu știu carte, adevărate de martori și întărite de primarii de prin sate. Asemenea teste-mente nu au nici o valoare și ne prinde mirarea că se mai gătesc încă primari care nu știu măcar atâtă lucru, că n'au nici o cădere să facă asemenea lucru, pentru care, la urmă, ar putea să-și fie pedepsiți.

Când testatorul va voi să facă un testament mistic sau secret, adică despre care nimeni să nu știe ce cuprinde, trebuie ori să-l scrie el singur și să-l iscălească, ori să-l scrie altul și să-l iscălească apoi testatorul. Hârția așa scrisă, o pune într'un plic și-l pecetluește și se înfățișează cu el la tribunal, sau poate s'o pue în plic și să-l pecetluească la Tribunal chiar. Testatorul va declara judecătorului că hârția aceea cuprinde testamentul lui scris și iscălit de el însuș, sau scris de altul și iscălit de testator. Judecătorul va face un anumit proces-verbal pe plicul testamentului, și-l va iscăli atât judecătorul cât și testatorul.

Dacă testatorul ar fi bolnav, aceste forme se vor îndeplini la casa lui.

Acei cari nu știu, sau cari nu pot ceti și scrie, nu pot face testament în formă mistică.

Când testatorul nu poate vorbi, dar știe a scrie, atunci va face declarație scrisă în capul procesului-verbal, care se numește act de subscripțiune, că testamentul este al său.

Un militar sau cineva în-trebuințat în armată, dacă se află în țară străină, de pildă în timp de război, își poate face testamentul în fața unui cap de batalion sau de escadron, ori în fața oricărui alt ofițer superior, asistat de doi martori.

Dacă militarul este bolnav sau rănit, testamentul său făcut în fața unui șef al serviciului sanitar, asistat de comandantul militar, este valabil.

Asemenea teste-mente se poate face numai dacă militarul se află peste hotarul țării. Iar dacă testatorul s'a întors înapoi în țară, ori se află într'un loc unde ar putea să-și facă testamentul, după formele cerute de lege, i se dă un timp de șase luni ca să-l facă după acele forme, și dacă în cele șase luni nu-l face așa, acel testament este nul.

Când cineva se află într'un loc țipuit, din pricină de ciumă, holeră sau altă boală molipsitoare, își poate face testamentul înaintea unui membru al consiliului

comunal, asistat de doi martori, cu îndatorire ca, în caz când ar ajunge într'un loc nețipuit, să-și facă testamentul mai înainte de a trece șase luni din ziua de când putea să-și facă după formele cerute de lege.

Pe corăbii și vapoarele românești, când călătoresc pe mare, testamentul se poate face în prezența ofițerului comandant, iar în lipsa acestuia, în prezența celui care-l înlocuiește, asistat unul și altul de ofițerul de administrație, sau de ofițerul ce îndeplinește funcțiunile acestuia.

Asemenea teste-mente se fac totdeauna în două exemplare, și când vaporul ajunge într'un port străin, unde se găsește un agent de al țării noastre, funcționarii în prezența cărora s'a făcut testamentul, sunt dator să depună un exemplar al testamentului, închis și pecetluit, în mâinile acestui agent, care-l trimite Ministerului de Interne, spre a fi înaintat la grea tribunului domiciliului testatorului.

Testamentul făcut pe mare este valabil numai dacă testatorul moare pe mare, sau după trei luni dela întorcerea lui pe uscat, într'un loc unde ar fi putut să-l refacă cu formete ordinare.

Testamentul făcut pe mare nu va putea cuprinde nici o dispozițiune în favoarea ofițerului vasului, dacă dânsii nu sunt rude cu testatorul.

Românul ce s'ar afla în țară străină, va putea face testamentul său în formă olografă sau în formă autentică, îndeplinind formalitățile cerute de legea țării în care s'ar afla.

Mulți cred că în testament trebuie să fie scrise multe lucruri. Nu; multe lucruri pot să încurce treburile; un testament, cu cât va fi mai scurt și cuprinzător, dar și limpede în același timp, cu atâtă va fi mai bun.

Festival artistic-cultural

Viața studentăscă, pentru pregătirea mării ofensive culturale, trebuie organizată. Sulfletul nou și viguros al studenților trebuie chemat la viață. În cadrul acestor preocupări, la «Căminul particular al studenților» din strada Cantacuzino 16, s'a ținut Duminică seara un reștit Festival artistic-cultural cu un program bine chibzuit.

D-l profesor universitar, George Muran a ținut o conferință asupra problemei cititului, arătând în mod sugestiv și atrăgător, toată starea deplorabilă în care se găseseromânii în momentele de față, a insistat mai mult asupra felului cum se citește și cum ar trebui să se citească o carte.

D-rele Măndra și Ileana Bușeneanu cântând la piano un concert de Beethoven cu desvâluit alee calități de bune interprete al marelui compozitor. Modul cum au nuanțat și tehnica ce au pus-o le clasează printre elementele de valoare ale generației pianistice.

D-l Mihai Vulpescu, dela Opera Română, a cântat cu arta cunoscută arii diferite stărnind admirația unanimă.

Iar d-ra Filipescu a fost bine la piano.

Nu putem încheia rândurile de față fără să subliniem cum se cuvine munca pe care o desfășoară d-rele Hortensia și Maria Popa, pentru crearea unui cămin studentesc model. Sub conducerea, vrednică de laudă, a D-lor, am văzut lucruri uimitoare, pentru cari laudele noastre merg neprecuțite.

M.

Din Tară

— Starea semănăturilor din întreaga țară, după știrile sosite la Ministerul Agriculturii, este că grâu a suferit puțin din cauza gerului, ovăzul a suferit mai mult în toată țara.

— În unele părți din țară se simte nevoie de ploae. În alte locuri zăpada este încă groasă așa că arăturile vor întârzia.

— Un membru din delegația permanentă a județului Soroca a murit din cauză că a băut vin amestecat cu otrăvuri (spirt metilic).

— În București a murit în ziua de 30 Martie, prea bine cunoscutul scriitor Alexandru Hodoș, cunoscut în publicistică sub numele de Ion Gorun în vârstă de 66 ani.

— De origine Transilvănean și-a făcut studiile la Abrud apoi la București.

— De la el ne-au rămas o mulțime de cărți așa: Lume necăjită, Știi românește?, Faust (traducere) și altele.

— Prin moartea sa țara pierde un om de valoare.

— În fiecare an, în țara noastră mor 250 mii—300 mii de copii. Se spune de către cei cunoscători că moartea acestora se datorește, neștiinței mamelor de a-și îngriji copiii.

— În cursul luni lui Ianuarie, a anului acestuia s'a vândut aurul cu 110213 lei kilogramul, iar argintul s'a vândut cu 2843 lei kilogramul.

— Congresul general al Asociației depozitarilor de produse petrolifere din România, se va ține Duminică, 21 Aprilie, ora 10 dim., la sediul Asociației, București, str. Lipscați No. 110 etaj 4. Depozitarii cari n'au primit invitațiuni sint rugați a considera prezenta publicație drept invitație.

— În Comuna Verșeni județul Fălțeni, la casa locuitorului Dumitrache Ungureanu, s'au declarat 7 cazuri de tifos exantematic. Toți bolnavii au fost izolați la spitalul din Pașcani.

— Joi 28 Martie a. c., d. l. Mihalache ministrul Agriculturii și domeniilor, a primit pe delegatul corpului didactic din Cadrilater d. Ioan C. Dogaru. D-sa a precizat diferite aspecte din viața culturală a cadrilor școară în evidență două chestiuni importante: 1) Colonizarea învățătorilor care acum se află în Cadrilater în aceleași condițiuni ca și colonizarea plugarilor. 2) Improprietărea școalelor primare.

Improprietărea învățătorilor din Cadrilater, s'au dat asigurări că se va înfăptui, ea fiind legală și în interesul armonizării și bunului mers al vieții din acest ținut. Cât despre improprietărea școalelor, aceasta se va înfăptui acolo unde e teren disponibil.

— În Timișoara a murit marele luptător național Emanuîl Unguriano, fost cetățean de onoare al Timișoarei și membru fondator al «Astrei».

— Prin pierderea acestui om țara e lipsită de un îndrumător, un incurajator și un ziditor al neamului românesc.

Băiatul A. Petrache a călătorit într'un tren fără a-și scoate bileț, însă văzând că vine controlorul, spre a-i cere bilețul, de frică să nu-l amendeze a sărit jos din tren ce era în viteză mare. În cădere și-a sfărâmat capul. Dus la spital a murit.

Ferțiți-vă deci, de a călători fără bileț, căci sântefi expuși a vă pierde viața.

Cine vrea bal la țară să-l dea la cărciumă, că balul e bun frate cu cărciumă, nu cu școala nici cu Biserica. Dela bal, cași dela cărciumă se iese cu capul spart. Prin urmare domnii cu poftă să-și fi căutat loc după obrazul faptelor, să nu se obrăznicească a pofti la școala și încă a se mai plânga la ziar.

— De către Ministerul Școalelor, se va acorda cel din urmă examen pentru învățătorii căzuți de trei ori la examenul de definitiv.

— Pentru aceasta va depune un proiect de lege în Parlament.

— Dl Neculai Iorga a propus să se înființeze un timbru, care se va pune pe toate cererile ce se trimit universităților.

— Venitul va fi folosit pentru nevoile Universității.

După cum citim în «Curentul» dela 4 Aprilie a. c., Societatea «Principele Mircea», urma să dea un bal în comuna Pătărlagele, Buzău, în folosul copiilor de țără.

După un vechiu și urit obicei, se caută sprijin pentru cutare faptă bună, prin mijloace rele. Căci balurile slujesc la cultivarea ușurătății între băieți și fete. Ei vin la bal pentru atâtă, împinși de poftele cărnii și de loc de gândul binefacerii. Dar fiindcă lumea a ajuns în halul acesta, multe așezăminte care au nevoie de bani pentru scopurile lor, se folosesc de astfel de mijloace, pentru că-și zic că altfel nu pot scoate parale. Tristă constatare, dacă oamenii nu dau bani decât cu condițiunea de a li se face chefel. Dar cine adună mijloace pe calea aceasta, înseamnă că se folosește de zicală «Scopul scuză mijloacele», adică bani să iasă, ori-care ar fi mijloacele! Un asemenea mijloc însă este imoral și e lucru cu atât mai nenorocit ca, după ce domnește la oraș să fie adus și la țară.

— Din ordinul I. P. S. Pimen Mitropolitul Moldovei s'a întocmit o statistică cu privire la pustiriile, pe care le face alcoolul în țară și s'au stabilit următoarele: Într-o țară țara la recrutări, mai bine de 25 la sută sânt respinși din cauza urmărilor alcoolismului. 45 la sută dintre copii, mor în pruncie, din cauză că părinții lor au fost alcoolici. Tuberculoza în proporție de peste 30 la sută, este rezultatul alcoolismului, iar dintre bolnavii internați în ultimii ani în spitale, mai mult de 40 la sută, au suferit de boale provenite din beție.

Din 500 de mii de nașteri anuale numai la șate, peste 48 la sută copii au murit înainte de 5 ani, tot din cauză că sânt născuți din părinți alcoolici.

— În anul 1926, s'au cheltuit în România pentru băuturi spirtoase 16 miliarde lei, ceia-ce reprezintă 40 la sută dio bugetul Statului, 50 la sută din exportul țării și 900 lei pe an de cap de locuitor.

— Un foc puternic a distrus, în întregime satul Mor-tose din Franța. Deși numărul caselor arse se ridică la 72, totuși n'a fost nici o victimă.

— Cu toate că unele ziare au scris mult că multă lume a cerut ca Paștile să se serbeze la 5 Mai, totuși vedem că peste tot s'a serbat la 31 Martie ba în liniște desăvârșită. Dacă unele ziare au spus că în unele locuri au fost certuri cu privire la sărbătorire, apoi acestea au fost exagerări.

— Au rămas doar câteva sate care n'au serbat acum.

— Concursul de frumusețe a slujit de a scoate din minți pe multe fături care aveau treburi mai de seamă de făcut acasă decât să șgăiască ochii pe stradă să vadă frumusețele.

— Un redactor dela Curentul (4 Aprilie c.), umblând prin mahalalele Bucureștilor, pentru a vedea cum se pregătește lumea de Paști, a găsit un copil plângând. «Unde e mama ta?» I-a întrebat. «S'a dus la Miss», a răspuns el, adică să vadă pe cele eșite cu răsplăți dela concurs ori să privească chipurile lor pe la ferestre.

— A trecut vreme dela concurs și uite că lumea își pă-răsește treburi serioase ca să privească tãmbãlul lumii!

Rugãm pe D-nii Cola-boratori, a ne trimite articole mai SCURTE, spre a fi publicate mai ușor

— Din ordinul I. P. S. Pimen Mitropolitul Moldovei s'a întocmit o statistică cu privire la pustiriile, pe care le face alcoolul în țară și s'au stabilit următoarele: Într-o țară țara la recrutări, mai bine de 25 la sută sânt respinși din cauza urmărilor alcoolismului. 45 la sută dintre copii, mor în pruncie, din cauză că părinții lor au fost alcoolici. Tuberculoza în proporție de peste 30 la sută, este rezultatul alcoolismului, iar dintre bolnavii internați în ultimii ani în spitale, mai mult de 40 la sută, au suferit de boale provenite din beție.

Din 500 de mii de nașteri anuale numai la șate, peste 48 la sută copii au murit înainte de 5 ani, tot din cauză că sânt născuți din părinți alcoolici.

— În anul 1926, s'au cheltuit în România pentru băuturi spirtoase 16 miliarde lei, ceia-ce reprezintă 40 la sută dio bugetul Statului, 50 la sută din exportul țării și 900 lei pe an de cap de locuitor.

— Un foc puternic a distrus, în întregime satul Mor-tose din Franța. Deși numărul caselor arse se ridică la 72, totuși n'a fost nici o victimă.

Din Străinătate

— Cel mai strălucit general al Franței, Mareșalul Ferdinand Foch, a murit la Paris, în vârstă de 78 de ani. Acesta a dus la biruința toate armatele, care au dus războiul din 1918.

— Ceii trei fii ai Regelui Angliei ar urma să fie numiți guvernatori generali, ai Dominionurilor engleze. Ducele de York ar urma să fie numit în Australia, Ducele de Gloucester, în Africa de Sud și Prințul George, guvernatorul general al Canadei.

— Cea mai mare cantitate de aur din lume o dă Africa de mijloc: aproape 600 mii kgr. de aur pe an. Statele Unite scot cam 67 mii kgr. pe an, Rusia 30 mii, Canada 24 mii, Indiile engleze 12 mii kgr.

— Cel mai strălucit general al Franței, Mareșalul Ferdinand Foch, a murit la Paris, în vârstă de 78 de ani. Acesta a dus la biruința toate armatele, care au dus războiul din 1918.

— Intregul popor francez și întreaga lume au plâns moartea acestui desrobitor de țări.

— În orașul Simerik-Saș din Canada (America), în urma dorinței coloniștilor români de acolo, s'a deschis o școală primară românească. Școala poartă numele de «Pimen Mitropolitul» și e pusă sub conducerea preotului Glicherie Moraru.

— Statele Unite, a comandat construirea altor încă 15 vase mari de război și și-a mărit cheltuielile militare dela 628 milioane de dolari pe an, la 658 milioane.

— În Rusia se închid toate mănăstirile. În clădirile lor și în bisericile se vor înființa muzee. Cauza închiderii lor este că norodul trage mult la biserică și se închină cu evlavie, rugând pe Dumnezeu să-i scape de domnia bolșevicilor. Acest lucru nu le place bolșevicilor, cari spun că nu este Dumnezeu.

— În Rusia e foame mare. Țăranii sânt amenințați să piară de foame. Sânt gu-berni unde 90—95 la sută din populație n'are azi o mănca, și sânteni pleacă în lume unde văd cu ochii.

— Iată raiul bolșevic, iată teroricarea lor.

Cărți și Revist

Ramuri, Anul 23. Nr. 2—3 pe luna Martie, 1926 Director C. S. Făgețel. Abonamentul pentru instituții 60 lei anual, particulari 300 lei Acțiunii Soc. «Ramuri» 25 lei, un singur număr 40 lei. Redacția și Administrația «Ramuri» Craiova.

Pagini agrare și școlare. Anul 6. No. 1, 2, 4, 5, 6, din Ianuarie, Februarie și Martie 1929. Abonamentul 300 lei anual.

Redacția și Ad-ția B-d Carol No. 47. București (I)

Junimea literară. An 18. No. 1—4. Ianuarie-Aprilie. Director Ion C. Nisă. Abonamentul 250 lei.

Redacția, Cernăuți str. Floudor 16 și 33.

O foale se scoate cu multă greutate. Cheltuielile sunt de mari în timpul de față încât fără ajutorul abonatului foaia este adesea între via și moarte. De aceia rugăm serios pe toți abonații sprijinitorii acestei foi, să fie în urmă cu plata abonamentelor, să ne trimite sumele rămase, căci mai așa foaia aceasta putea duce mai departe făcila culturii în rândul largi ale neamului.